

ske netop de dygtigste Folk fra at varetage offentlige Hverv og Interesser, men lægger en Tvang paa den enkelte Haandværker og en Tvang paa det offentlige ogsaa. Nej, Sagén, synes jeg, er ganske simpel, at de smaa Haandværkere og næringsdrivende, de, som ikke have tilstrækkelig Kapitalkraft, slutte sig sammen i frivillige Foreninger, og naar disse Foreninger i øvrigt ere fornuftige og godt organiserede, saa træder det offentlige til med sin Hjælp ved at skaffe dem Kredit. Det er ogsaa noget, vi have været inde paa paa andre Omraader, f. Eks. ved Forskudsforeninger til Landbrugere, ved billige Statslaan til at bygge Arbejderboliger osv. for Arbejdere, der slutte sig sammen om at bygge Arbejderboliger i Forening. Det tror jeg er noget, som vi kende alle sammen, og noget, som vi principmæssig ikke kunne have noget imod, men det, der her foreslaas, at man skal hjælpe dem ved at give dem Rang og Titel af Mestre og udelukkende gøre dem til Tilsynsmænd ved Skoler osv., det kende vi ikke, det er noget nyt, og det, synes jeg, er principstridigt.

Jeg tror i det hele taget ikke, at de Bestemmelser, Forslaget indeholder, virkelig ville hjælpe den lille Mand, de ere meget mere skabte saaledes, disse Bestemmelser, at man kan sige: De gaa ud paa paa unaturlig Maade at ville gøre enhver lille, den ene maa ikke være større, have en større Forretning og tjene mere end den anden. Med andre Ord for at udtrykke det med et Billede: Man laver en Prøkrustesseng, hvor de alle sammen skulle ligge; er den ene for stor, saa at han ikke kan rummes deri, hugger man Benene af ham, saa bliver han ikke større end sin Nabo, han skal ikke have det Fortrin fremfor de andre, at han har disse lange Ben, hvormed han kan løbe dem forbi. Jeg tror, at man om den store Mængde af de Bestemmelser, der findes i Lovforslaget, hvorved man tilsigter at hjælpe paa det lille Haandværk, paa den lille Bedrift, kan sige det samme, som det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Koch) sagde i Gaar om de tvungne Fagprøver. Ærede Medlemmer ville jo vide, at det nævnte Medlem har været Medlem af Kommissionen og hører til et Mindretal der af meget dygtige og intelligente Medlemmer af Kommissionen — vi have andre ærede Medlemmer i denne Sal, som høre til det samme Mindretal — og d'Herrer have der givet en Begrundelse, hvorfor de mene, at disse tvungne Fagprøver ikke ville føre til noget, og at man ikke skal gaa ind paa

dem. Det ærede Medlem, der sidst talte, det ærede Medlem for 7de Kreds (Bjerre) vil i denne Mindretalsbetænkning, der foreligger fra Kommissionen, kunne finde Svar paa det Spørgsmaal, han opkastede, hvad det var, man havde imod disse tvungne Fagprøver. Og de Eksempler, der ere hentede fra Østerrig og andre Lande, tror jeg virkelig ikke, man bør spille mange Ord paa en Diskussion om. Have d'Herrer den saliggørende Tro, at de ville hjælpe paa Haandværket ved de tvungne Fagprøver, faa de have den; men de kunne være ganske sikre paa, at den Slags Ting gaar ikke igennem i den danske Rigsdag, og jeg mener derfor, at en Diskussion derom vilde være spildte Ord. — Jeg vender nu tilbage til det, som det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Koch) sagde i Gaar efter Omtalen af tvungne Fagprøver. Han sagde efter Rigsdagstidenden: „Jeg tror, det vil være en stor Skuffelse.“ Vi ville altsaa berede Købstæderne og Haandværkerne en stor Skuffelse ved at vedtage noget saadant som de tvungne Fagprøver! Ja, det tror jeg, er fuldstændig rigtigt; men hvorledes det ærede Medlem i samme Aandedræt kunde sige, at da det er et almindeligt Ønske, gaar han med til det, forstaar jeg ikke. Jeg for mit Vedkommende tror, at det, som det ærede Medlem sagde om de tvungne Fagprøver, at de ville berede stor Skuffelse, med Føje kan siges om en hel Mængde af de Hjælpemidler, der her foreslaas, og derfor vil jeg ikke være med til at berede mine nødlidende Medborgere en saadan stor Skuffelse. Hvis vi her betragte os som dem, der skulle læge paa Samfundets Brøst paa dette Omraade, hvis vi skulle staa som de kyndige Læger, skulle vi ogsaa gøre det, som en fornuftig Læge gør i saadanne Tilfælde. Naar en Patient bilder sig noget ganske forkert ind om Sygdommens Art og raaber paa, at han vil have en eller anden Medicin, og Lægen ved, at den vil berede ham en stor Skuffelse, saa siger den dygtige og samvittighedsfulde Læge ikke: Ja, i Guds Navn, lad ham faa det Lægemedel, selv om det vil være ham en stor Skuffelse! Nej, Lægen ordinerer det, som han selv mener er det rigtige. Jeg indrømmer, at det staaer meget tvivlsomt for mig, om der virkelig ad Lovgivningsvejen lader sig udrette stort ved at give Bestemmelser med Hensyn til Næringslovgivningen. Der lader sig vist udrette ikke saa lidt ved, at Staten paa Finansloven eller ved andre Love vilde komme de paa-gældende til Hjælp finansielt, støtte dem ved billige Laan, støtte dem til selv ad